

Πεντηκοστάριον Χαρμόσουνον

Τὸ Ταξίδι Συνεχίζεται
μέσα στὸ Φῶς τῆς Ἀναστάσεως
πρὸς τὴν Δόξα τῶν Ἑσχάτων

■ † Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος

Ἡ ἀληθινὴ προσευχὴ* Πιστότητα στὸ Βάπτισμά μας

Ἄ ἢ Ἐκκλησία ἔχει ὀρίσει νὰ διαβάζεται ἡ περικοπὴ τῆς Σαμαρείτιδος κατὰ τὴν Ε΄ Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, ἀναμφίβολα τὸ κάνει ἐπειδὴ ἡ ἀναφορὰ γιὰ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν πὺν βρίσκουμε ἐκεῖ παραπέμπει τόσο στὸ Βάπτισμα, τὸ ὁποῖο παραδοσιακὰ ἐτελεῖτο τὴν νύκτα τοῦ Πάσχα, ὅσο καὶ στὴν δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πὺν χαρίσθηκε στὴν Ἐκκλησία τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ καὶ ἡ Πασχαλινὴ περίοδος περιστρέφονται ἔτσι γύρω ἀπὸ τὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος: τὸ Βάπτισμα τῶν κατηχομένων τὸ Πάσχα, ἀλλὰ καὶ τὸ δικὸν μας Βάπτισμα, τὸ ὁποῖο ἡ περίοδος αὐτὴ μᾶς ὑπενθυμίζει, γιὰ νὰ ξαναζήσουμε ἀκόμη ἐντονότερα τὸ Μυστήριον. **Διότι τὸ Βάπτισμα εἶναι**, κατὰ κάποιον τρόπο, **ὀλόκληρος ὁ Νόμος τῆς Χριστιανικῆς μας Ζωῆς**.

Ἡ Χριστιανικὴ μας Ζωὴ ὀφείλει νὰ εἶναι ἀκριβῶς μίᾳ μακρᾷ περιόδου πιστότητας στὸ Βάπτισμά μας, ἕνα συνεχὲς ἔργον καθάρσεως καὶ ἀγιασμοῦ, πὺν ἐκπληρώνεται μὲ τὴν ἐνεργοποίησιν τῆς ἐλευθέρης βούλησῆς μας, ὅταν δηλαδὴ συναινοῦμε στὴν ἀρχικὴ Χάρι τοῦ Βαπτίσματος, στὴν Δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πὺν μᾶς ἐπιδαψιλεύθηκε μὲ τὸ ζῶν ὕδωρ τοῦ Βαπτίσματος, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἄλλα Μυστήρια στὴν διάρκεια τῆς ζωῆς μας. **Σὲ αὐτὴ τὴν Χάρι τοῦ Βαπτίσματος**, στὸ

βαπτισματικό Δῶρο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀναφέρεται καὶ ὁ Κύριος, ὅταν μιλά γιὰ τὸ ζῶν ὕδωρ ποὺ ἦρθε νὰ δώσει στοὺς ἀνθρώπους. **Τὸ Βάπτισμα** «ἐν Πνεύματι», ποὺ ἀνήγγελλε ὁ Ἅγιος Πρόδρομος, δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος μὲ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, ὅπως τελεῖται μέσα στὴν ἁγία μας Ἐκκλησία.

Τὸ νερὸ εἶναι αὐτὸ ποὺ σβήνει τὴν δίψα τοῦ ἀνθρώπου. **Υ**πάρχει ὁμως στὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου *δίψα* ποὺ δὲν ἀναζητᾷ ὑλικὸ νερὸ, δὲν ἀναζητᾷ ὀποιαδήποτε ὑλικά ἀγαθά, οὔτε γήινη εὐτυχία ἢ εὐημερία. **Σ**τὴν καρδιά τοῦ κάθε ἀνθρώπου ὑπάρχει μία ἄλλη *δίψα*, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ξεδιψᾷσει παρὰ μόνο μὲ τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεό, ποὺ δὲν σβήνει παρὰ μὲ τὸ Δῶρο τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οἱ ὁποῖες, ἂν τις δεχθοῦμε μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς καρδιάς μας, μᾶς κάνουν πράγματι νὰ μετέχουμε στὴν Αἰώνια Ζωή. **Α**ὐτὴ τὴν *δίψα* ἔρχεται νὰ σβήσει ὁ Χριστός, καὶ ὄχι τὴν ἀπλή σωματικὴ δίψα, ποὺ ἀθόρμητα εἶχε στὸν νοῦ της ἡ Σαμαρείτιδα.

* * *

Ἡ σημερινή εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἀπὸ τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο πρέπει νὰ μᾶς κάνει νὰ συνειδητοποιήσουμε ἀκόμη περισσότερο τὴν ἐσωτερικὴ αὐτὴ *δίψα* μας. **Ἐ**χουμε *δίψα* εὐτυχίας ποὺ δὲν ἀνακουφίζεται παρὰ μόνο μὲ τὴν Δωρεὰ τοῦ Θεοῦ.

Πρέπει πάντα νὰ ἐπαναφέρουμε στὴν σκέψη μας τὸν λόγο τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου: **«Μ**ᾶς ἔπλασες γιὰ τὸν ἑαυτὸ Σου καὶ ἡ ψυχὴ μας δὲν ἀναπαύεται μέχρις ὅτου ἀναπαυθεῖ σὲ Σένα». **Ἦ**σο δὲν πίνει ἀπὸ τὸ ζῶν ὕδωρ, ποὺ μόνο ὁ Χριστός μας, μπορεῖ νὰ δώσει, ἡ καρδιά μας θὰ παραμένει διψασμένη.

Θυμᾶμαι ἓνα ἀρκετὰ δραματικὸ περιστατικὸ ποὺ ἔζησα μία μέρα. **Μ**αζὶ μὲ ἓναν ἀδελφὸ τῆς Μονῆς μας εἶχαμε προσκληθεῖ νὰ γευματίσουμε σὲ μία οἰκογένεια ποὺ ἀγαποῦσε τὸ Μοναστήρι μας, ἡ ὁποία ὁμως δὲν ζοῦσε θερμὴ χριστιανικὴ ζωὴ. **Τὸ** ζευγάρι αὐτό, καθὼς ἐπισκεπτόταν τὸ Μοναστήρι μας, κάτι εἶχε καταλάβει, γι' αὐτὸ καὶ μᾶς παρακάλεσε νὰ πᾶμε σπίτι τους καὶ νὰ μιλήσουμε. **Εἶ**χαν καὶ μία κόρη γύρω στὰ δεκαεπτὰ, ποὺ ἦταν καὶ αὐτὴ παροῦσα.

Στὴν διάρκεια τοῦ φαγητοῦ μιλήσαμε γιὰ τὴν μοναστικὴ μας ζωὴ καὶ γιὰ τὴν ἔννοια τῆς Χριστιανικῆς Ζωῆς. **Ξ**αφνικὰ τὸ κορίτσι ξέσπασε σὲ λυγμούς, παραπονέθηκε, ὅτι ἦταν τρομερὰ, δραματικὰ δυστυχημένη. **«Τί** σοῦ συμβαίνει; **Τί** ἔχεις;», τὴν ἐρώτησε ἀνήσυχος ὁ πατέρας της.

«Εἶναι τρομερό. **Εἶ**μαι πολὺ δυστυχημένη», εἶπε πάλι ἡ κοπέλα. **Οἱ** γονεῖς της προσπάθησαν νὰ τὴν παρηγορήσουν: **«Μ**ὰ τί σοῦ λείπει; **Σ**οῦ τὰ ἔχουμε δώσει ὅλα: ὅ,τι θὰ μπορούσες νὰ ἐπιθυμήσεις, σοῦ τὸ ἔχουμε

προσφέρει. **Π**οτέ δὲν σοῦ ἔλειπε τίποτε. **Σ**οῦ δίνουμε τὴν δυνατότητα νὰ κάνεις καλὲς σπουδές, καὶ τὸ κάνεις μὲ ἐπιτυχία, σὲ περιμένει μιὰ καριέρα πὸν θὰ σὲ εὐχαριστεῖ». **Ἄ**λλὰ τὸ κορίτσι ἔκλαιγε ἀκόμη περισσότερο καὶ ἔλεγε: «**Ν**αί, μοῦ τὰ ἔχετε δώσει ὅλα, ἀλλὰ δὲν μοῦ δώσατε τὸ σπουδαιότερο: ἡ ζωὴ μου δὲν ἔχει κανένα νόημα!...».

Ο κίνδυνος πὸν διατρέχουμε ἐδῶ στὴν γῆ εἶναι νὰ ξεχάσουμε ποιοὶ εἶναι τὸ πραγματικὸ νόημα τῆς ζωῆς μας, νὰ δώσουμε ἀξία σὲ ἓνα πλῆθος πραγμά-

των, πὸν ἀσφαλῶς μπορεῖ νὰ ἔχουν τὴν σημασία τους, σημασία ἀποκλειστικὰ γήϊνη, καὶ νὰ ἀφήσουμε ἔτσι νὰ σιγοκαίει μέσα μας ἡ *δίψα* αὐτή. **Κ**αὶ ὅταν τὴν συνειδητοποιοῦμε, νιώθουμε μεγάλη θλίψη γιὰ ὅλα, μιὰ δυστυχία πὸν μᾶς κάνει νὰ χάνουμε κάθε διάθεση γιὰ ὅσα μᾶς περιβάλλουν, ἐπειδὴ δὲν ἔχουμε δώσει προσοχὴ στὴν *δίψα* αὐτή, πὸν ὅμως μᾶς ταλαιπωρεῖ· **δ**ὲν ἔχουμε ἀκόμη ὑποδεχθεῖ οὔτε ἔχουμε ἀφήσει νὰ καρποφορήσει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα πὸν πήραμε στὸ Βάπτισμά μας – τὸ μόνο πὸν θὰ μπορούσε νὰ τὴν σβῆσει.

Ἄν χρειάζομαστε λοιπὸν μόνο τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ, τὴν ἐπίγεια καλοπέραση. **Ἐ**χουμε ἀνάγκη ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεό, ἡ ὁποία δὲν θὰ τελειώσει μαζί μὲ τὴν ἐδῶ ζωὴ μας, ἀλλὰ θὰ ἀναβλύσει Αἰώνια Ζωή, τὴν Ζωὴ γιὰ τὴν ὁποίαν ἔχουμε πλαστεῖ, ὅπως εἶπε ὁ Χριστὸς στὴν Σαμαρείτιδα.

Πάρα πολὺ συχνὰ περιορίζουμε τὴν μέριμνά μας – καὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ συμβεῖ ἀκόμη καὶ σὲ Μοναχοὺς καὶ σὲ Μοναχές – στὴν ἐπίγεια ζωὴ. **Ἄ**ν σκεπτόμαστε ἀρκετά, ὅτι εἴμαστε ἀθάνατοι, ὅτι ὁ σωματικὸς θάνατος δὲν θὰ ἀποτελεῖ παρὰ ἓνα ἐπεισόδιο τῆς ὑπάρξεώς μας, καὶ μάλιστα ὄχι τὸ σημαντικότερο. **Ἡ** μᾶλλον, τὸ πιὸ σημαντικό, μὲ τὴν ἔννοια ὅτι ὁ ἐπίγειος θάνατός μας θὰ μᾶς εἰσαγάγει στὴν Αἰώνια Ζωή, ἂν ἔχουμε σταθεῖ πιστοὶ στὴν Δωρεὰ τοῦ Θεοῦ, **ἂν ἔχουμε ἐπιτρέψει στὴν Χάρι τοῦ Βαπτίσματός μας νὰ καρποφορήσει.**

Αὐτὸ δίδασκε ὁ Χριστὸς τὴν Σαμαρείτιδα. **Τ**ῆς ἔδινε ἤδη μὲ τὸν λόγο Του, μόνο καὶ μόνο μὲ τὴν παρουσία Του, μιὰ πρόγευση τῆς Ζωῆς αὐτῆς. **Κ**αὶ ὁ λόγος τῆς γυναίκας αὐτῆς κατόπιν στοὺς Σαμαρείτες, στὴν πόλη αὐτῆ τῆς Συχάρ, ἔδινε στοὺς συμπολίτες τῆς ἐπίσης πρόγευση τῆς Αἰώνιας Ζωῆς· **γ**ι' αὐτὸ καὶ τὴν ἐπίστευσαν.

* * *

Στήν συζήτηση αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ μετὴν Σαμαρείτιδα, τέθηκε ἐπίσης τὸ ζήτημα τοῦ τόπου ὅπου πρέπει νὰ λατρεύουμε τὸν Θεό. Ἡ Σαμαρείτιδα ἀναφέρθηκε στὴν διαφωνία ποὺ εἶχαν ἐπὶ τοῦ θέματος Ἰουδαῖοι καὶ Σαμαρεῖτες: **πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεὸς στὴν Ἱερουσαλὴμ ἢ στὸ ὄρος Γαριζίν, ὅπως πίστευαν οἱ Σαμαρεῖτες καὶ ἐξακολουθοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα;**

Ὁ Χριστὸς ἀρχικὰ ἐπιβεβαίωνει τὸ πρωτεῖο τῆς Ἱερουσαλὴμ ὡς μοναδικοῦ τόπου λατρείας τοῦ Θεοῦ, ποὺ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη εἶχε ὀρίσει ὁ Θεὸς γιὰ τὸν λαὸ Του.

Αὐτὸ ὅμως συνέβαινει, ἐπειδὴ ὁ μοναδικὸς ἐκεῖνος ναὸς, πρὸς τὸν ὁποῖο προσέτρεχαν ὅλες οἱ φυλὲς τοῦ Ἰσραὴλ, προτύπωνε τὸν ἄλλο μοναδικὸ Ναό, ὁ ὁποῖος, ὅπως ὁ Ἰδιος θὰ πεῖ, θὰ εἶναι τὸ Σῶμα Του. Διότι μόνο διὰ τοῦ Χριστοῦ ἔρχεται ὁ Θεὸς πρὸς τὸν ἄνθρωπο καὶ ἐν Χριστῷ συναντᾶ ὁ ἄνθρωπος τὸν Θεό.

Στὸ Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ βρίσκει τὸ πλήρωμα καὶ τὴν ἐκπλήρωσὴ του ὅλο τὸ Μυστήριον τοῦ Ναοῦ, τῆς συνάντησης τοῦ Θεοῦ μετὸν ἄνθρωπο. Μόνο ἐκεῖ μπορούμε νὰ λατρεύσουμε «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ».

«Ἐν ἀληθείᾳ» σημαίνει: πέρα ἀπ' ὅλους τοὺς τύπους καὶ ὅλες τὶς ὑποσχέσεις, διότι στὸν Χριστὸ βρίσκουμε τὴν Ἀλήθεια, τὸ πλήρωμα τῆς Συνάντησης μετὸν Θεό. «Ἐν πνεύματι» δὲν σημαίνει λατρεία, στὴν ὁποία θέση ἔχει μόνο ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα μας, σὰν νὰ μὴν μπορεῖ νὰ συμμετέχει σ' αὐτὴν καὶ τὸ σῶμα μας· δὲν πρόκειται γι' αὐτό, ἀλλὰ ἡ ἀληθινὴ «ἐν Πνεύματι» λατρεία εἶναι ἐκείνη ποὺ συνίσταται στὴν συναίνεση τῆς ἐλεύθερης βουλήσεώς μας πρὸς τὴν ἐνδόμυχη κίνησι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Πνεύματος ποὺ στέλνει ὁ Ἀναστημένος Χριστός. **Αὐτὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ποὺ τὸ λάβαμε κατὰ τὸ Βάπτισμά μας, Αὐτὸ ποὺ μᾶς στρέφει τόσο πρὸς τὸν Πατέρα ὅσο καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας, ποὺ μᾶς συνάξει, ὥστε ὅλοι μαζί μετὰ μία καρδιά νὰ ἀναπέμπουμε στὸν Πατέρα τὴν δοξολογία καὶ τὴν ἀγάπη μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ «ἐν Πνεύματι» λατρεία, ἡ ὁποία ὄχι μόνο προβαίνει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ εἶναι καὶ μία πρόσδεση τοῦ ἀνθρώπου στὴν προσευχὴ ποὺ τὸ Πνεῦμα διεγείρει στὴν καρδιά του, στὴν ἐπιθυμία γιὰ τὸν Θεό, στὴν ἀγάπη μας γι' Αὐτόν, στὴν δοξολογία μας γιὰ τὸν οὐράνιο Πατέρα μας, καὶ ποὺ εἶναι ἀπόδειξι, ὅτι μέσα μας παρίσταται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σὰν πηγὴ ζωντανοῦ νεροῦ στὴν καρδιά μας, πηγὴ ποὺ πρέπει νὰ ἀρδεύει ὅλη τὴν ζωὴ μας, ὅλες τὶς πράξεις μας καὶ κυρίως τὴν μετοχὴ μας στὴν λατρεία.**

* * *

Τὸ ἰδεῶδες τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι ἡ ἀδιάλειπτη προσευχὴ. Ὅπως

ἔλεγε σπουδαῖος Γάλλος πνευματικὸς πατέρας τοῦ 17ου αἰώνα: «**Α**κριβῶς ὅπως αἰωνίως ἐκπορευόμεθα καὶ ἐξαρτόμεθα ἀπὸ τὸν Θεό» – δηλαδή στὴν ζωὴ μας δὲν ὑπάρχουμε παρὰ μόνο, ἐπειδὴ κάθε στιγμή ὁ Θεὸς ἀπὸ ἀγάπη μᾶς διατηρεῖ στὴν ζωὴ, μᾶς δωρίζει τὴν ἴδια τὴν ὑπαρξή – «ἔτσι ὀφείλουμε νὰ εἴμαστε σὲ διαρκῆ ἀνύψωση καὶ σχέση μαζί Του». **Κ**άθε λεπτὸ τῆς ζωῆς μας, ὀφείλουμε νὰ ἔχουμε στάση ἀναγνώρισης καὶ εὐγνωμοσύνης γιὰ τὸ θεμελιῶδες αὐτὸ Δῶρο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ εἶναι μας εἶναι ἀπολύτως ἐξαρτημένο.

Ἦλη ἡ ζωὴ τοῦ Χριστιανοῦ πρέπει νὰ εἶναι προσευχή, προσευχὴ διαρκῆς, ὄχι μόνο ἀπαγγελία ἑτοιμῶν φράσεων, ἀλλὰ στάση τῆς καρδιᾶς, ὁ πραγματικὸς προσανατολισμὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ εἶναι, πάντα καὶ σὲ κάθε περίσταση, πρὸς τὸν Θεό. **Κ**αὶ πάντοτε νὰ μὴν ἀναζητοῦμε παρὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὴν κοινωνία μὲ τὸ ἅγιο αὐτὸ θέλημα, καὶ αὐτὸ νὰ εἶναι ἡ αἰώνια πηγὴ τῆς χαρᾶς μας.

Αὐτὰ μπορούμε νὰ ἀντλήσουμε ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιο τῆς Σαμαρείτιδος, πού ἔρχεται στὸ μέσον τῆς Πασχαλινῆς περιόδου νὰ μᾶς ὑπενθυμίσει τὸ οὐσιῶδες τῆς Χριστιανικῆς μας Ζωῆς.

Μακάρι νὰ μπορέσουμε νὰ γνωρίσουμε τὴν Δωρεὰ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τὴν συνειδητοποιοῦμε πάντα! **Κ**αὶ τότε, σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τοῦ Χριστοῦ μας, ἔχοντας ἐσωτερικὴ πληροφορία ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, νὰ δοξάζουμε τὸν Πατέρα ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, ὅπως τὸ ἐπιθυμεῖ, ἐν τῷ Σώματι τοῦ Υἱοῦ, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία.

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. **Ἀμήν!**

(*) π. Πλακίδα Deseille (†), «Πάσχα τὸ αἰώνιο πέρασμα», σελ. 85-93, ἐκδόσεις «Ἔαρ», Μάιος 2021. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.